

WWF Verdensnaturfonden Tlf. 35363635

Svanevej 12
2400 København NV

wwf@wwf.dk
www.wwf.dk

SKOVLOVEN

Forslag til revision for bedre at kunne tage hensyn til biodiversitet

WWF Verdensnaturfonden har i en længere årrække anmodet danske beslutningstagere om at gennemgå og revidere støtteordninger og regler, der hindrer eller modvirker biodiversitet. De fleste regler, kan ændres uden de store omkostninger.

Danmark er forpligtet til at fjerne skadelige incitamenter også i lovgivning jf. Biodiversitetskonventionens Aichimål nr. 3:

Target 3

By 2020, at the latest, incentives, including subsidies, harmful to biodiversity are eliminated, phased out or reformed in order to minimize or avoid negative impacts, and positive incentives for the conservation and sustainable use of biodiversity are developed and applied, consistent and in harmony with the Convention and other relevant international obligations, taking into account national socio economic conditions.

<https://www.cbd.int/sp/targets/>

Dette notat gennemgår **Skovloven** med forslag til ændringer. der vil styrke lovens bidrag til beskyttelse af biodiversitet i overensstemmelse med FN's og EU's 2020 mål om at stoppe tabet af biologisk mangfoldighed.

En lang række af ændringsforslagene vil betyde øget selvbestemmelse til de skovejere, der ønsker at styrke biodiversiteten, samt mindre bureaukrati for den enkelte da dispensationsansøgninger undgås.

Forslagene bør kædes sammen med en zonerings af det danske skovareal, baseret på ejerforhold (fx offentlig vs privat skov), nuværende beskyttelsesforhold eller egnethed for intensiv produktion¹.

¹ Petersen, A.H., T.H. Lundhede, H.H. Bruun, J. Heilmann-Clausen, B.J. Thorsen, N. Strange og C. Rahbek (2016): Bevarelse af biodiversiteten i de danske skove. En analyse af den nødvendige indsats, og hvad den betyder for skovens andre samfundsgoder. Center for

for a living planet®

I det følgende giver WWF Verdensnaturfonden konkrete forslag til ændringer af Skovloven.

Generelle bestemmelser:

Skovloven er én af Europas mest liberale skovlove i høj grad baseret på tillid mellem skovejere og myndighederne. Dette er et godt princip.

Loven bør dog i højere grad pålægge en løbende omstilling til bæredygtigheds certificering (FSC eller PEFC). WWF Verdensnaturfonden foreslår, at der indsættes en bestemmelse om dette.

Desuden bør der pålægges krav om anvendelse af hjemmehørende træ og buskarter i skovområder omfattet af Natura 2000.

Der bør indføres en minimumsgrænse for dødt ved i fredsskovsområder – indledningsvist i områder med hjemmehørende træarter, men i det mindste i Natura 2000-områder. WWF Verdensnaturfonden anbefaler minimum 30m³ per hektar inden 2030.

Behov for udmatrikulering af huse m.m.

I stigende grad vil der blive udlagt urørt skov – både private og offentlige. En række store danske naturbeskyttende fonde opkøber fx sådanne skove mhp at lægge dem urørte.

I fbm med sådanne opkøb, indgår ofte også skovbeboelsesejendomme som fx tidligere skovfogedboliger m.m. Sådanne boliger betaler naturbeskyttende fonde for i opkøb, men kan efterfølgende ikke udmatrikulere og frasælge igen.

Dette er uhensigtsmæssigt, da fondene derved ”spilder” naturbeskyttelsespenge på huse, som man så må leje ud, eller lade stå ubeboede med tab til følge. Der bør tilføjes bestemmelser, der løser denne udfordring for naturfonde, så de fx kan frasælge ejendommene (med klausuler) og anvende salgsprovenuet til anden naturbeskyttelsesindsats.

WWF *for a living planet*®

Kapitel 3 - Anvendelse af fredskovspligtige arealer

BESTEMMELSE	BEGRUNDELSE
<p>NUVÆRENDE</p> <p>§ 8. For det enkelte fredskovspligtige areal gælder:</p> <p>1) Arealet skal holdes bevokset med træer, der danner, eller som inden for et rimeligt tidsrum vil danne, sluttet skov af højstammede træer.</p>	<p><i>Lysninger, både permanente og mere kortlivede, samt områder bevokset med ikke skovdannende buskarter fx pil, tjørn, røn, kvalkved, kristtorn og slåen har stor positiv værdi for biodiversiteten.</i></p> <p><i>Evt. kan det specificeres at min 50 % af arealet skal have krondække af træer der danner, eller som inden for et rimeligt tidsrum vil danne, sluttet skov af højstammede træer.</i></p>
<p>NY FORMULERING</p> <p>§ 8. For det enkelte fredskovspligtige areal gælder:</p> <p>1) Mindst 50% af arealet skal holdes bevokset med træer og skovdannende, hjemmehørende buskarter, der danner, eller som inden for et rimeligt tidsrum vil danne, sluttet skov af højstammede træer.</p>	
<p>2) Hugst bortset fra tynding må ikke finde sted, før bevoksningen eller det enkelte træ har opnået en alder eller dimension, hvor den er hugstmoden.</p> <p>NY FORMULERING</p> <p>2) Hugst, bortset fra tynding og i forbindelse med naturgenopretning, må ikke finde sted, før bevoksningen eller det enkelte træ har opnået en alder eller dimension, hvor den er hugstmoden.</p>	<p><i>I naturgenopretningsprojekter kan det være væsentligt at skabe lysninger og afdrive uønskede, eksotiske træarter, også inden disse er hugstmodne i forstlig forstand. For at undgå at man åbner op for nye intensive skovbrugsformer med fokus på energi- eller cellulose træ, kan det dog være relevant med en modifikation. En løsning kunne være at specificere at hugst af ikke hugstmodne træer kun må finde sted for at fremme biodiversitetsmæssige formål</i></p>
<p>(§8)</p> <p>NUVÆRENDE</p> <p>3) Arealet skal senest 10 år efter afvikling af en hugstmoden bevoksning opfylde kravet i nr. 1</p>	<p><i>Lysninger i skove med naturlig vegetation og ekstensiv græsning uden fodring, er væsentlige for skovenes biodiversitet. Det bør være muligt for skovejer at tilvælge dette, hvorigennem</i></p>

<p>NY FORMULERING</p> <p>Bestemmelsen afskaffes helt. Alternativt kan den erstattes med:</p> <p>3) Minimum af 50% af arealet af en fredsskov skal holdes bevokset jf stk. 1, forudsat lysninger bibeholdes med naturlig vegetation og med ekstensiv græsning uden fodring af hensyn til biodiversitet.</p>	<p><i>der sikres flere skovlysninger til fordel for fx sjældne skovlevende sommerfugle.</i></p> <p><i>Desuden åbner den nye bestemmelse for mere selvforynget skov biologisk, der er betydeligt mere værdifuld for biodiversitet end plantet skov og tilmed billigere at etablere.</i></p>
<p>(§8)</p> <p>NUVÆRENDE</p> <p>4) Dyrehold er forbudt. Forbuddet gælder dog ikke på arealer, der lovligt kan holdes uden træbevoksning, jf. § 10.</p> <p>NY FORMULERING</p> <p>4) Ekstensiv skovgræsning uden fodring mhp på naturpleje er tilladt på maksimum 50% af arealet af en fredsskov, forudsat lysninger bibeholdes med naturlig vegetation. Der skal sikres forsat publikumsadgang, og vælges ikke-opsøgende og hårdføre husdyrracer.</p>	<p><i>De seneste 200 år markerer en økologisk parentes for de danske skove i kraft af de store græsseres forvisning. Dette har, sammen med andre faktorer, medført en stort tab af arter knyttet til skovlysninger og overgangshabitater. Der kan derfor være en væsentlig pointe i at genindføre græsning ved kvæg og heste, helst som helårsgræsning med lavt græsningstryk og uden(fast) tilskudsfordring. For at undgå overgræsning (fx hjortefarme eller intensiv husdyrgræsning) bør man indføre bestemmelser om hvordan græsning mere specifikt må foregå i skov. Disse bestemmelser bør tage udgangspunkt i græssende dyrs naturlige bestandstætheder og i deres naturlige effekter i skovøkosystemer.</i></p>
<p>NUVÆRENDE</p> <p>§ 9. Uanset § 8 kan det enkelte fredskovspligtige areal anvendes på følgende måde:</p> <p>1) Stævningsdrift og skovgræsning må tilsammen omfatte op til 10 pct. af arealet. Hegning til skovgræsning må ikke forringe mulighederne for offentlig færdsel og ophold.</p>	<p><i>Splittes op i to stykker, og arealgrænse fjernes for skovgræsning: Skovgræsning og stævning er væsensforskellige driftformer. Hvor stævning er en historisk driftform som fremmer visse snævre aspekter af skovens biodiversitet (plantediversitet, visse insektgrupper), er skovgræsning en naturlig del af dynamikken i vores skove, som ganske vist blev væsentligt forstærket ved husdyrgræsning frem til</i></p>

WWF *for a living planet*®

<p>NY FORMULERING</p> <p>§ 9. Uanset § 8 kan det enkelte fredskovspligtige areal anvendes på følgende måde:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Stævningsdrift må tilsammen omfatte op til 10 pct. af arealet. 2) Skovgræsning jf dog §8, stk. 4 må tilsammen omfatte op til 50 pct. af arealet.	<p><i>fredsskovsforordningen af 1805, men som er nødvendig for at understøtte mange aspekter af skovens biodiversitet.</i></p>
<p>NUVÆRENDE</p> <p>§ 10. Uanset § 8, nr. 1, kan det enkelte fredskovspligtige areal holdes uden træbevoksning i følgende tilfælde:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Når det er nødvendigt for skovdriften. <p>NY FORMULERING</p> <p>Uanset § 8, nr. 1, kan det enkelte fredskovspligtige areal holdes uden træbevoksning i følgende tilfælde:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Når det er nødvendigt for skovdriften. 2) Når det har som formål at fremme biodiversiteten.	<p><i>Lysninger i skove med naturlig vegetation og ekstensiv græsning uden fodring, er væsentlige for skovenes biodiversitet. Det bør være muligt for skovejer at tilvælge dette, hvorigennem der sikres flere skovlysninger til fordel for fx sjældne skovlevende sommerfugle.</i></p>
<p>(§ 10)</p> <p>NUVÆRENDE</p> <ol style="list-style-type: none"> 4) Åbne naturarealer kan etableres på op til 10 pct. af arealet. Der kan etableres 10 pct. ud over de arealer, der ved lovens ikrafttræden lovligt var uden træbevoksning. <p>NY FORMULERING</p> <ol style="list-style-type: none"> 4) Åbne naturarealer kan etableres på op til 25 pct. af arealet. Disse arealer på ikke tilsås eller tilplantes, ej heller som vildtagre. 5) Der kan etableres 10 pct. ud over de arealer, der ved lovens ikrafttræden lovligt var uden træbevoksning.	<p><i>Der er af hensyn til biodiversitet brug for flere og større skovlysninger med naturlig hjemmehørende vegetation.</i></p> <p><i>Det bør indskræpes at disse områder ikke må anlægges med udsåning af fx højproduktive græsser eller andre kulturplanter. Vildtagre bør maksimalt kun fylde 10% af fredsskovsarealet</i></p> <p><i>Samlet set åbner dette for 35% af fredsskovsareal som åbne naturarealer – heraf uændret maks. 10% vildtagre.</i></p>

WWF *for a living planet*®

6) Tilsåede eller tilplantede vildtagre må maksimalt udgøre 10% af fredsskovsarealet.

Kapitel 4 - Beskyttelse af naturtyper og levesteder for arter m.v.

BESTEMMELSE	BEGRUNDELSE
<p>NUVÆRENDE</p> <p>§ 26. Bevaringsværdige egekrat skal bevares som egekrat. Miljø- og fødevareministeren skal registrere bevaringsværdige egekrat og kan på grundlag heraf indgå aftaler med ejerne om at sikre deres bevaring.</p> <p>NY FORMULERING</p> <p>§ 26. Selvgroede skov- og buskbevoksninger af hjemmehørende træ- og buskarter må ikke renafrives, konverteres ved plantning/udsåning af ikke-hjemmehørende arter, eller tyndes. Bevaringsværdige egekrat skal bevares som egekrat.</p> <p>1) Miljø- og fødevareministeren skal registrere bevaringsværdige selvgroede skove og buskbevoksninger, samt egekrat og kan på grundlag heraf indgå aftaler med ejerne om at sikre deres bevaring.</p>	<p><i>Den særskilte beskyttelse af egekrat er en besynderlighed i den danske skovlov. Naturtypen repræsenterer et langvarigt successionsstadium fra hede til højskov, og er som sådan vanskelig at opretholde uden løbende naturpleje. Naturtypen er ikke specielt artsrig og er kun vigtig for få truede arter. Det ville være meget mere relevant at indføre en generel beskyttelse af al selvgroet skov af hjemmehørende træarter. Med de nuværende bestemmelser kan gammel løvskov med kontinuitet tilbage til stenalderen frit konverteres til pyntegrønt, med mindre der er tale om skov i habitatområder. I begge tilfælde bør disse vigtige og bevaringsværdige naturtyper registreres.</i></p>
<p>NUVÆRENDE</p> <p>§ 27. Ydre skovbryn af løvtræer og buske på fredskovspligtige arealer skal bevares.</p> <p>NY FORMULERING</p> <p>§ 27. Ydre skovbryn af løvtræer og buske på fredskovspligtige arealer, samt indre skovbryn, fx mod skovenge, vådområder og andre lysninger, skal bevares.</p> <p>1) Miljø- og fødevareministeren skal registrere bevaringsværdige skovbryn</p>	<p><i>Skovbryn og særligt brede skovbryn er en af de mest artsrige skovnaturtyper med en mosaik af levesteder. Dette gælder både de indre skovbryn omkring forskellige typer af lysninger indeni skovene, samt de ydre skovbryn. Der bør indsættes en hjemmel om mulighed for beskyttelse af særligt bevaringsværdige skovbryn.</i></p>

WWF *for a living planet*®

og kan på grundlag heraf indgå aftaler med ejerne om at sikre deres bevaring.

Kapitel 5 - Tilskud og produktionsafgifter

BESTEMMELSE	BEGRUNDELSE
<p>NUVÆRENDE</p> <p>§ 29. Miljø- og fødevareministeren kan give tilskud til:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Fremme af bæredygtig skovdrift i eksisterende skove. 2) Tilplantning af landbrugsarealer med skov, pleje af disse nykulturer og kompensation for tabt indkomst under forudsætning af, at arealerne bliver fredskovspligtige efter § 4. <p>(...)</p>	<p><i>Bestemmelsen om bæredygtigt skovbrug bør præciseres mhp certificering og også gælde nyanlagte skove, således at også privatskove certificeres (FSC eller PEFC).</i></p> <p><i>Tilskud til skovrejsning bør kun finde sted, hvis skovene certificeres (FSC eller PEFC).</i></p> <p><i>Der mangler helt hjemmel i flg Skovloven mulighed for at yde tilskud til naturbeskyttelsestiltag.</i></p>
<p>NY FORMULERING</p> <p>§ 29. Miljø- og fødevareministeren kan give tilskud til:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Fremme af bæredygtighedscertificeret skovdrift i eksisterende og nye skove. 2) Tilplantning og bæredygtighedscertificering af landbrugsarealer med skov, pleje af disse nykulturer og kompensation for tabt indkomst under forudsætning af, at arealerne bliver fredskovspligtige efter § 4. <p>(...)</p> <ol style="list-style-type: none"> 6) Naturbeskyttelse, herunder udlæg til urørt skov, ekstensiv skovgræsning uden fodring, og genoprettelse af naturlig hydrologi.	